

Montserrat Nazzaro *: "A Andorra no hi ha anonimat per poder denunciar"

PEPA GALLEGO
ESCALDES-ENGORDANY

**PROFESSIÓ ADMINISTRATIVA
OCUPACIÓ RESPONSABLE DE COBRAMENTS DE L'HOSPITAL
EDAT 39 ANYS**

Montserrat Nazzaro treballa com a responsable de la gestió de cobraments a l'Hospital Nostra Senyora de Meritxell. Amb dos fills, estudia Empresarials a la UNED, i, per tot això, ella diu que parla en primera persona i amb coneixement de causa sobre la dificultat que existeix a Andorra de conciliar la vida familiar i la laboral. Des de fa dos mesos, ella i un grup d'amigues es van plantejar formar part de l'Associació de Dones d'Andorra (ADA) que des del 1995 treballa per reivindicar drets del col·lectiu femení del Principat. Des de l'associació, es va plantejar el canvi el mes passat i Nazzaro i el nou grup van decidir reprendre amb ganes i esforç la nova direcció d'ADA.

-¿Quina és la situació actual de la dona a Andorra?

--És una situació molt difícil. El repte fonamental que s'ha de seguir és el de conciliar la vida laboral en la família. La societat ho posa difícil i ho dic en primera persona.

--Sí, però ¿com es pot aconseguir això que sembla una utopia?

--El primer que s'ha de fer és sensibilitzar la societat sobre la situació de la dona. Des d'ADA, tenim l'oportunitat de treballar perquè sigui una realitat. El primer és que la població es conscienciï, demani i exigeixi una sèrie d'ajudes, de facilitats i de drets.

--Un dels temes que més preocupa pel que fa a les dones i pels resultats que pot provocar és la violència domèstica. ¿Quin és el grau de casos que es dona al país?

--Tant en la violència de gènere com en la resta de problemes que es donen internacionalment a Andorra també es viuen, amb un perjudici afegit i és que el país és molt petit i no hi ha la suficient intimitat i anonimat per poder denunciar. És molt complicat perquè les situacions de denúncia requereixen una discreció.

--Però sí que es pot denunciar i aconseguir drets.

--És clar. Però el que hem de fer des d'ADA és una tasca molt bona d'informació per dir que es pot mantenir la privacitat i treure tots els tabús que es donen, per resoldre tot tipus de conflictes familiars.

--¿Per això hi ha poques denúncies?

--La dona d'Andorra no denuncia situacions de violència domèstica, i menys encara de precarietat laboral. Moltes vegades, s'intenten copiar bones iniciatives dels països veïns, com ara Espanya i França, però en aplicar-les aquí perden força. Has de ser molt valenta per denunciar a Andorra. Tothom ens coneixem i ens trobem per tot arreu, aquí l'anonimat es perd.

--Aleshores, ¿el que fa falta són més iniciatives?

--Aquí no estem estructurats amb ajudes. Existeixen ONG però no són coses oficials. Des del Ministeri de Sanitat, es fan iniciatives però no arriben a ser suficients. Des d'altres àrees també es fan moltes coses però no hi ha resultats.

--I pel que fa a serveis, ¿quines són les principals mancances que es donen?

--No seria just dir que no es fa res, però per exemple les llars d'infants són insuficients.

--I ara des d'ADA, ¿quines són les primeres demandes que fareu?

--Encara tot és molt embrionari. Nosaltres, en la primera reunió, hem fet grups de treball per començar a tractar els temes que ens interessin. Per exemple, hem creat el d'aconseguir la conciliació laboral i familiar, un altre d'informar sobre temes de salut que preocupen les dones com és la vacuna per prevenir el càncer de coll d'úter, entre d'altres. La propera reunió la tindrem al maig i anirem concretant activitats per fer.

--Com a dona i com a presidenta del col·lectiu que representa l'Andorra femenina, ¿quin seria el model ideal de país per una dona?

--L'Andorra ideal seria que, en un futur, les dones puguin tenir el dret de triar. Si vol dur el nen a una llar d'infants o cuidar-lo ella a casa; si vol una jornada de vuit o sis hores; si vol dedicar part del seu temps a formar-se; poder demanar que et guarden el lloc de treball. L'Andorra del futur ha de ser així, que una dona pugui triar. Des d'ADA, ens marquem fites per aconseguir aquest ideal.